

שְׁאֵר יוֹמִין. (ס"א וְכַל אֲלֵין תְּשַׁבְּחוּן אֲתִקְוִנוּ בְּתִיקוּנָא דְשִׁבְתָּא דְאִיהוּ סְלִיק לְאַתְעָטֵד בְּעַמְרִין עֲלֵאִין אֲתֵרִין קִדְיִשִׁין עַל כָּל שְׁאֵר יוֹמִין).

נְשַׁמַּת כָּל חַי, הָא חֲבַרְיָא אֲתַעְרוּ בֵּיה מְלִין דְקָשׁוּט. אֲבָל אֵית לָן לְאֲדַפְרָא, הָאִי נְשַׁמַּתָּא דְפִרְחָא מְהֵהוּא חַי הָעוֹלָמִים. וּבְגִין דְאִיְהִי דִילִיָּה, דְמַגִּיהַּ נַפְקָן כָּל בְּרַכָּאן, וְשְׂרִיין בֵּיה, וְהוּא אֲשַׁקִּי וּמְבַרְךְ לְתַתָּא, הָאִי נְשַׁמַּתָּא דְנַפְקָא מַגִּיהַּ, אֵית לָהּ רִשׁוּ לְבָרְכָא לְהָאִי אֲתֵר. וְעַל דָּא פִּרְחִין נְשַׁמַּתִּין מְהֵהוּא חַי, בְּמַעְלֵי שִׁבְתָּא. אֵינּוּן נְשַׁמַּתִּין דְאֵינּוּן פִּרְחָאן, מִמַּשׁ מְבָרְכִין לְהָאִי אֲתֵר דְאֲקָרִי שֵׁם מִתַּתָּא. וְהֵהוּא אֲתֵר דְנַפְקֵי מַגִּיהַּ מְבַרְךְ לִיָּה לְעֵילָא, וְהָאִי שֵׁם מְקַבְּלָא בְרַכָּאן, מִתַּתָּא וּמַעֲיֵלָא, וְאַתְכִּלִּילַת מִכָּל סְטָרִין.

בְּיוֹמֵי דְחוֹל, אִיְהִי מְקַבְּלָא בְרַכָּאן, מִשְׁאֵר נְשַׁמַּתִּין, דְקָא מְבָרְכִין לָהּ מִתַּתָּא. בְּיוֹמָא דְשַׁבַּת, אִיְהִי מְקַבְּלָא בְרַכָּאן מֵאֵינּוּן נְשַׁמַּתִּין עֲלֵאִין, דְקָא מְבָרְכָאן לָהּ בְּאַרְבַּעִין וַחֲמִשׁ תֵּיבִין, כְּחוּשְׁבָן מ"ה. (מִנְשַׁמַּת כָּל חַי עַד וְהֶאֱחָרוּנִים) (ס"א וּבְרֹא דְחַמְשִׁין תֵּיבִין, כְּחוּשְׁבָן מ"ה) כְּמָה דְאוּקְיָמְנָא, בְּרִזָּא מ"ה, וּבְרִזָּא מ"י. דָּא עֲלֵמָא עֲלֵאָה, וְדָא עֲלֵמָא תַתָּאָה. נְשַׁמַּת כָּל חַי (ס"א עַד וְהֶאֱחָרוּנִים) מ"ה. וּמִן וְאֵילוּ פִינּוּ מֵלָא שְׂרִיָּה עַד וּמְלַפְנִים, סְלֵקָא תּוֹשְׁבַתָּא אֲחֵרָא חַמְשִׁין תֵּיבִין. וְאַף עַל גַּב דְלָא קִיַּימָא תַמָּן מְלָה בְּחוּשְׁבָנָא, סְלֵקָא חֲשַׁבְנָא רִזָּא מ"י. וּמִתַּמָּן וְלֵהֲלֵאָה סְלֵקָא תּוֹשְׁבַתָּא אֲחֵרָא לְחֻשְׁבּוֹן (מ"ה) מֵאָה תֵּיבִין, תְּשֻׁלוּמִין דְכֹלָא, וְחַד רְתִיכָא עַל מָה דְשְׂרִיא דְאִיהוּ (דף קל"ח ע"ב) תְּשֻׁלוּמָא (ס"א הָהוּא שְׁלִימָא עֲלֵאָה).

וְכֹרְ שְׁבַחָא דָּא, וְכֹל מְלִין אֲלֵין, כְּלָהוּ שְׂיִיפִין יְדִיעֵן, בְּחוּשְׁבָנָא לְתַשְׁלוּמָא דְשַׁבַּת, וְלֹא שְׁתַּלְמָא מַגִּיָּהּ, כְּדָא חֲזִי. זַפְאָה עֲמָא, דִּידְעֵי לְסִדְרָא שְׁבַחָא

עליונות, מקומות קדושים על כל שאר הימים). נְשַׁמַּת כָּל חַי, הָרִי הַחֲבָרִים עוֹרְרוּ בּוּ דְבָרֵי אֲמַת. אֲבָל יֵשׁ לָנוּ לְהַזְכִּיר, הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת שְׁפוּרְחַת מְאוּתוֹ חַי הָעוֹלָמִים. וּמִשׁוּם שֶׁהִיא שְׁלוּ, שְׁמַמְנוּ יוֹצְאוֹת כָּל הַבְּרָכוֹת וְשׁוֹרוֹת בּוּ, וְהוּא מְשַׁקֵּה וּמְבַרְךְ לְמַטָּה, הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת שִׁיּוּצָאֵת מִמְנוּ יֵשׁ רִשׁוֹת לְבַרְךְ אֵת הַמְּקוֹם הַזֶּה.

וְכֵן פּוֹרְחֹת הַנְּשֻׁמוֹת מְאוּתוֹ חַי בְּעָרֵב שַׁבַּת, אוֹתָן נְשֻׁמוֹת שְׁפוּרְחוֹת, מִמַּשׁ מְבָרְכוֹת מְקוֹם זֶה שְׁנִקְרָא שֵׁם מְלַמְטָה. וְאוֹתוֹ מְקוֹם שִׁיּוּצָאוֹת מִמְנוּ, מְבַרְךְ אוֹתוֹ לְמַעְלָה, וְשֵׁם זֶה מְקַבֵּל בְּרָכוֹת מִמַּטָּה וּמִמַּעְלָה, וְנִכְלַל מִכָּל הַצְּדִידִים.

בְּיָמֵי הַחַל הִיא מְקַבֵּלַת בְּרָכוֹת מִשְׁאֵר הַנְּשֻׁמוֹת שְׁמִבְרָכוֹת אוֹתָהּ מְלַמְטָה בְּיוֹם הַשַּׁבַּת, הִיא מְקַבֵּלַת בְּרָכוֹת מְאוֹתָן נְשֻׁמוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁמִבְרָכוֹת אוֹתָהּ בְּאַרְבַּעִים וַחֲמִשׁ תַּבוֹת כְּחוּשְׁבּוֹן מ"ה. (מִנְשַׁמַּת כָּל חַי עַד וְהֶאֱחָרוּנִים) וּבְסוּד שֶׁל חֲמִשִּׁים תַּבוֹת, כְּחוּשְׁבּוֹן מ"י) כְּמוֹ שְׁבַאֲרָנוּ בְּסוּד מ"ה וּבְסוּד מ"י. זֶה הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְזֶה הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. נְשַׁמַּת כָּל חַי (עַד וְהֶאֱחָרוּנִים) - מ"ה. וּמִן וְאֵילוּ פִינּוּ מֵלָא שְׂרִיָּה עַד וּמְלַפְנִים - עוֹלָה הַתְּשַׁבַּחַת הָאֲחֵרָת חֲמִשִּׁים תַּבוֹת. וְאַף עַל גַּב שֶׁלֹּא עוֹמֵד הַדְּבָר בְּחוּשְׁבּוֹן, עוֹלָה הַחֻשְׁבּוֹן סוּד מ"י, וּמִשָּׁם וְהֵלְאָה עוֹלָה הַתְּשַׁבַּחַת הָאֲחֵרָת לְחֻשְׁבּוֹן (מ"ה) מֵאָה תַּבוֹת, תְּשֻׁלוּמִים שֶׁל הַכֹּל, וּמְרַכְּבָה אֲחֵת עַל מָה שְׁשׁוּרָה שֶׁהוּא תְּשֻׁלוּם (אוֹתוֹ שְׁלֵם עֲלִיּוֹן).

וְכֹרְ הַשְּׁבַח הַזֶּה וְכֹל הַדְּבָרִים הַלְלוּ כָּלֵם אֵיבָרִים יְדוּעִים בְּחוּשְׁבּוֹן לְתַשְׁלוּם שַׁבַּת

וְלֹא שְׁתַּלְמָא מַגִּיָּהּ, כְּדָא חֲזִי. זַפְאָה עֲמָא, דִּידְעֵי לְסִדְרָא שְׁבַחָא

וילהשפלים מהם כראוי. אשרי העם שיודעים לסדר את שבח רבונם כראוי. מכאן והלאה סדור התפלה כמו שתקן.

בתוב (תהלים כב) ואתה ה' אל תרחק אילותי לעזרתי חושה. דוד המלך אמר את זה בשעה שהיה מתקן ומסדר את תשבחת המלך כדי לחבר את השמש ללבנה. כיון שהיה מתקן ומסדר את שבחיו להתחבר, אמר ואתה ה' אל תרחק.

ואתה ה' - סוד של חברות אחת בלי פרוד. אל תרחק - כיון שעלתה להתחבר עם בעלה, והכל בעולם העליון, ומשם רוצה לעלות לאין סוף להתקשר הכל למעלה למעלה, ולכן אל תרחק להסתלק מאתנו ולעזב אותנו.

ולכן בתוך סדור התשבחת צריכים ישראל להכלל שם ולהדבק עם מלמטה, שאלמלא ירצה להתעלות הכבוד הזה, הרי ישראל למטה אחרים בו ומחזיקים בו שלא יעזב אותו להתרחק מהם. ולכן התפלה בלחש, כמי שמדבר בסוד עם המלך. ובעוד שהוא בסוד עמו, לא מתרחקת ממנו כלל.

אילותי - מה איל וצבי, בשעה שהולכים ומתרחקים, מיד חוזרים לאותו מקום שעזבו - אף הקדוש ברוך הוא, אף על גב שהתעלה למעלה למעלה באין סוף, מיד חוזר למקומו. מה הטעם? משום שישראל למטה אחרים בו, ולא עוזבים אותו להיות נשכח ולהתרחק מהם. ולכן, אילותי לעזרתי חושה.

ומשום כך צריכים להתאחד עם הקדוש ברוך הוא ולאחז בו כמי שממשיך מלמעלה למטה, שלא

מעילא לתתא, דלא ישתבק בר נש מגייה, אפילו שענתא קדא. ועל דא פד

דמריהון, פדקא יאות. מפאן ולהלאה סדורא דצלותא כמה דאתתקנת.

בתוב (תהלים כב) ואתה יי' אל תרחק אילותי לעזרתי חושה. דוד מלפא אמר דא, בשעתא דהוה מתקן ומסדר תושבחתא דמלפא, בגין לחברא שמשא בסיהרא. כיון דהוה מתקן ומסדר שבחין דיליה לאתחברא, אמר ואתה יי' אל תרחק.

ואתה יי' רזא דחברותא קדא בלא פרודא. אל תרחק, כיון דאיהי סלקא לאתעטרא בבעלה, וכלא בעלמא עלאה, ומתמן בעי לסלקא לאין סוף, לאתקשרא כלא לעילא לעילא, ובגין כך אל תרחק, לאסתלקא מינן, לשבקא לן.

ובגין כך, בגו סדורא דתושבחתא, בעאן ישראל לאתפללא תמן, ולא תדבקא בהדיהו מתתא, דאלמלא יבעי לאסתלקא האי כבוד, הא ישראל לתתא אחידן ביה ותקפין ביה, דלא שבקי ליה לאתרחקא מנייהו. ועל דא צלותא בלחש, כמאן דמליל ברזא עם מלפא, ובעוד דאיהו ברזא עמיה, לא אתרחקא מגייה כלל.

אילותי, מה איל וצבי, בשעתא דאזלי ומרחקי, מיד אהדרן להווא אתר דשבקי, אוף קדשא בריך הוא, אף על גב דאסתלק לעילא לעילא באין סוף, מיד אהדר לאתריה. מאי טעמא. בגין דישראל לתתא אתאחדן ביה, ולא שבקין ליה לאתנשיא, (מגיה) ולא תרחקא מנייהו. ועל דא, אילותי לעזרתי חושה.

ובגין כך בעינן לאתאחדא ביה בקודשא בריך הוא, ולאחדא ביה, כמאן דאמשיף

מעילא לתתא, דלא ישתבק בר נש מגייה, אפילו שענתא קדא. ועל דא פד

סמין גאולה לתפלה, בעי לאחדא ביה, ולאשתעי בהדיה בלחישו, ברזא, דלא יתרחק מינן, ולא ישתבק מינן, ועל דא כתיב (דברים ד) ואתם הדבקים ביי' אלהיכם חיים כלכם היום. (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיי' אלהיו.

בהחיא שעתא, קם רבי שמעון וחרביא אוף הכי קמו ואזלו. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי, אבא, עד הכא הוינא יתבי בצלא דאילנא דחיי בגנתא דעדן. מפאן ולהלאה דאנן אזלין, אצטריף לן למיהף בארחוי דנטרן אילנא דא. אמר ליה, אנת תשרי בשירותא למפתח בארחא.

פתח ואמר, (שמות כה) ויקחו לי תרומה, כמה דאתמר. במאי איהי תרומה. ברזא דזהב, דהא מתמן אתזנת בקדמיתא, בגין דאיהי גבורה תתאה, דאתיא מסטרא דזהב. ואף על גב דאתיא מסטרא דזהב, כל עקר לא אשתארת, אלא בסטרא דכסף, דאיהו ימינא. ורזא דא כוס של ברכה, דאצטריף לקבלא ליה בימינא ובשמאלא, וכל עקר לא אשתאר אלא בימינא. (ב"א ושמאלא אתעדו מינה ולא וכו') ושמאלא אתער ימינא, ולא אתדבק ביה, בגין דאיהו אתייהיב בין ימינא ושמאלא, ושמאלא אתאחיד תחותיה, וימינא אתאחיד ביה לעילא, כמה דאת אמר (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. זהב וכסף, כמה דאת אמר (חגי ב) לי הכסף ולי הזהב, והא אתמר.

ונחוששת, דא איהו גוון פגוונא דזהב, בגין דאצטבע מגוון זהב ומגוון דכסף. ועל דא מזבח הנחשת קטן. אמאי איהו קטן. כמה דאת אמר (מלכים א ח) פי מזבח הנחשת אשר לפני יי' קטן מהכיל את

ישאר איש עזוב ממנו אפלו שעה אחת. ולכן פשומך גאלה לתפלה, צריך לאחז בו ולדבר עמו בלחש, בסוד, שלא יתרחק מעמנו ולא יעזב מעמנו, ולכן כתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום. (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שה' אלהיו.

באותה שעה קם רבי שמעון, והחברים אף כף קמו והלכו. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אביו, אבא, עד כאן היינו יושבים בצל של עץ החיים בגן עדן. מפאן והלאה שאנו הולכים, צריך לנו ללכת בדרכי השומרים את העץ הזה. אתה תתחיל בראשית לפתח בדרך.

פתח ואמר, ויקחו לי תרומה, כמו שנאמר. כמה היא תרומה? בסוד הזהב, שהרי משם נזונה בתחלה, משום שהיא גבורה תחתונה שבאה מצד הזהב. ואף על גב שבאה מצד הזהב, כל עקר לא נשארת, אלא בצד הכסף, שהוא ימין.

וסוד זה כוס של ברכה שצריך לקבלה בימין ובשמאל, וכל העקר לא נשאר אלא בימין, (והשמאל נעזב ממנה ולא וכו') והשמאל מעורר את הימין ולא נדבק בו, משום שהוא נתן בין ימין ושמאל, והשמאל נאחז תחתיו, וימין נאחז בו למעלה, כמו שנאמר (שיר ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. זהב וכסף - כמו שנאמר (חגי ב) לי הכסף ולי הזהב, והרי נתבאר.

ונחשת - זהו צבע פגוון הזהב, משום שנצבע מגוון זהב ומגוון כסף. ולכן מזבח הנחשת קטן. למה הוא קטן? כמו שנאמר

לפני יי' קטן מהכיל את

העולה וגו'. פמה דאת אמר (שמאל א יז) ודוד הוא הקטן. ואף על גב דאיהו קטן, כלא אתאחיד בגויה. ואי תימא מזבח אחרא, אקרי קטן. לאו הכי. דלאו קטן בר האי, דכתיב, (בראשית א) את המאור הגדול לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה. ודא איהו המאור הקטן. המאור הגדול, דא מזבח הפנימי דאיהו מזבח הזהב.

ותבלית (דף קל"ט ע"א) דא איהו תכלת דציצית. תכלת דא איהו כרסייא, רזא דתפלה דיד. תכלת דא איהו כרסייא, דדיינין ביה דיני נפשות. בגין דאית כרסייא דדיינין ביה דיני ממונות, ואית כרסייא דדיינין ביה דיני נפשות. ועל דא, כל גוויין טבין לחלמא, בר גוון תכלא, בגין דינדע דהא נשמתי סלקא בדינא. וכד נשמתי סלקא בדינא, גופא אתדן לאשתצאה ואצטריך ההוא חלמא, לרחמין סגי אין.

תבלית דא איהו כרסייא, דכתיב ביה (יחזקאל א) כמראה אבן ספיר דמות פסא, וכתיב (ואש מתלקחת) ונגה לו סביב. בגין דעבדין ביה פריכין לציצית, וכד נגה לו, אתהדר לגוון ירוק, כגון פרתי. מההיא שעתיא ואילך, אשתרי זמנא דקריאת שמע, דהא אשתגני גוון תכלא מפמה דהוה, ובגין כן אסיר למידן דיני נפשות בלילה, בגין דשלטא ההוא גוון תכלא בההוא זמנא, ואתייב רשו למחטף נפשא בלא משפט. דהא משפט לא שלטא בההוא זמנא. כד אתי צפרא, ואתער ימינא דלעילא, נפיק ההוא נהורא, ומטי עד האי תכלא, ואשתגני מפמה דהוה, וכדין שלטא עליה, ואתדבק ביה כרסייא אחרא קדישא. מההיא שעתיא ואילך, זמנא דקריאת שמע.

(מלכים-א ח) כי מזבח הנחשת אשר לפני ה' קטן מהכיל את העלה וגו'. כמו שנאמר ודוד הוא הקטן. ואף על גב שהוא קטן, הכל נאחז בתוכו. ואם תאמר, מזבח אחר נקרא קטן - לא כן! שאין קטן פרט לזה, שכתוב (בראשית א) את המאור הגדול לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה. וזהו המאור הקטן. המאור הגדול - זה המזבח הפנימי, שהוא מזבח הזהב.

ותבלית - זוהי תכלת של ציצית. תכלת זהו הפסא, סוד של תפלין של יד. תכלת זהו הפסא שבו דנים דיני נפשות. משום שיש פסא שדנים בו דיני ממונות, ויש פסא שדנים בו דיני נפשות. ולכן כל הגונים טובים לחלום, פרט לגון תכלת, כדי שידע שהרי נשמתי הרי עולה בדין. וכשנשמה עולה בדין, הגוף נדון להתפלות, וצריך אותו החלום לרחמים רבים.

תבלית זהו פסא, שכתוב בו כמראה אבן ספיר דמות פסא, וכתוב (יחזקאל א) ונגה לו סביב. משום שעושים בו כריכות לציצית, וכשנגה לו הופך לגון ירוק, כגון פרתי, מאותה שעה ואילך מתחיל זמן קריאת שמע, שהרי השתנה גון תכלת מכמו שהיה, ולכן אסור לדון דיני נפשות בלילה, משום ששולט אותו גון תכלת באותו זמן, ונתנה רשות לחטף נפש בלי משפט. שהרי משפט לא שולט באותו זמן. כשבא הבקר ומתעורר הימין שלמעלה, יוצא אותו האור ומגיע עד התכלת הזאת ומשתנה מכמו שהיה, ואז שולט עליו ונדבק בו פסא קדוש אחר. מאותה שעה ואילך זמן קריאת שמע.